

Kan Nederland zonder het buitenland?

Om die vraag te beantwoorden moet je weten wat Nederland importeert en exporteert. Je moet ook weten waarom niet alle producten in Nederland worden gemaakt.

Importeren

Nederland importeert veel producten uit het buitenland. Die producten kunnen in het buitenland beter of goedkoper worden gemaakt dan in Nederland. Nederland importeert ook grondstoffen en **halffabrikaten**. Soms komen onderdelen van één product vanuit de hele wereld naar Nederland.

Nederland importeert veel goederen uit **lagelonenlanden**. De **arbeiders** daar verdienen veel minder waardoor de **kosten** van het produceren veel lager zijn. Soms zijn producten goedkoop, doordat ze zijn gemaakt door kinderen. **Kinderarbeid** is moeilijk te voorkomen; hoe weet je nu of iets door kinderen is gemaakt? Dit kun je wel bedenken: heel goedkope spullen worden gemaakt door mensen die heel weinig verdienen.

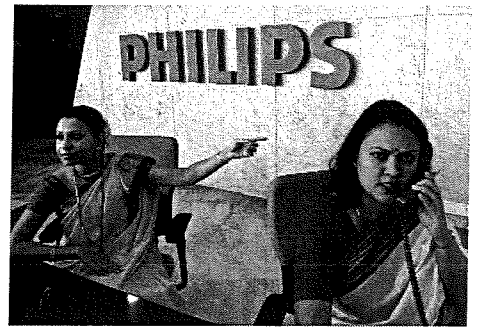
Klanten hebben geprotesteerd tegen de slechte arbeidsomstandigheden. Daardoor zijn de **arbeidsomstandigheden** in de fabrieken in Bangladesh verbeterd. De producten zijn daardoor iets duurer geworden, maar de winkels in Europa kunnen nog steeds goedkope producten uit Bangladesh kopen. En de mensen hoeven daar niet langer in slechte omstandigheden te werken.

Exporteren

Nederland **exporteert** ook producten over de hele wereld. Vooral producten die Nederlandse bedrijven beter kunnen maken dan buitenlandse bedrijven. Het zijn vaak producten die al heel lang in Nederland worden gemaakt. De bedrijven hebben door jarenlange ervaring veel **kennis** van zo'n product.

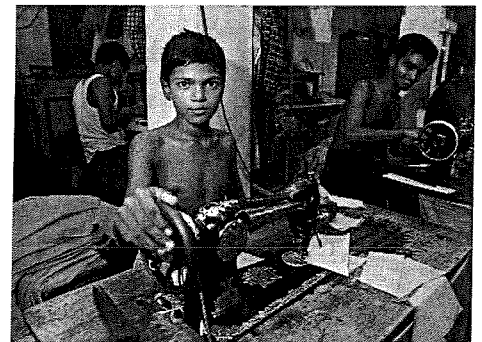
Nederlandse bedrijven moeten **concurreren** met buitenlandse bedrijven. Soms doen ze het beter, soms verdwijnen ook bedrijven naar het buitenland. Dan moeten Nederlanders weer nieuwe producten bedenken.

Veel bedrijven verhuizen naar India, een land waar arbeiders weinig verdienen. Maar er zijn ook mensen die goedopgeleid zijn. De Indiërs werken hard; maar in het land is nog veel armoede. Ook Nederlandse bedrijven gaan naar India. In Nederland verdwijnen daardoor banen, maar er komen ook banen bij. Want als er in India veel werk is, kunnen Nederlandse bedrijven daarvan profiteren door ze te ondersteunen.

Toplijst

- Bangladesh
- China
- India
- Indonesië
- Japan
- Taiwan
- Zuid-Korea
- Beijing
- Delhi
- Hongkong
- Jakarta
- Seoul
- Shanghai
- Tokyo

Begrippen

- de arbeider
- de arbeidsomstandigheden
- concurreren
- exporteren
- het halffabrikaat
- importeren
- de kennis
- de kinderarbeid
- de kosten
- de lagelonenlanden
- produceren

4 Kan Nederland zonder het buitenland?

Woordenboekje

afhangen van iets

door iets bepaald worden

'Kom je vanmiddag bij mij spelen?'

'Het hangt ervan af of ik voetbaltraining heb.'

de ervaring

kennis die je krijgt door iets veel te doen

De Nederlandse bloembollenbedrijven hebben veel ervaring met bollen kweken. Ze weten daardoor heel goed hoe ze het moeten doen.

goed opgeleid

Iemand die goed opgeleid is, heeft na de middelbare school nog verder doorgeleerd en een diploma gehaald.

Goed opgeleide mensen kunnen vaak ingewikkeld werk doen waar ze veel geld mee verdienen.

de grondstof

onbewerkt materiaal waarmee producten worden gemaakt

Van de grondstof olie wordt in de fabriek bijvoorbeeld verf gemaakt.

handelen

spullen kopen en verkopen

Landen handelen met elkaar omdat ze veel verschillende producten nodig hebben: olie, voedsel, auto's, kleren en nog veel meer. En een land kan niet alles zelf maken.

de kwaliteit

Als een product kwaliteit heeft, is het een goed product.

Deze voetbalschoenen zijn iets duurder, maar dan heb je wel kwaliteit!

niet aan iets of iemand kunnen tippen

veel minder goed zijn

Mimoun kan zó hard rennen, daar kan ik niet aan tippen.

profiteren van iets

er voordeel van hebben

De wintertijd is vannacht ingegaan. Daar heb ik van geprofiteerd door een uur langer te slapen.

de verzekering

Als je een verzekering afsluit, betaal je elk jaar wat geld aan een bedrijf (de verzekeraar). Als er dan bijvoorbeeld brand komt, vergoedt dat bedrijf de schade.

Mijn fiets is gestolen. Gelukkig heb ik een goede verzekering: ik krijg geld voor een nieuwe fiets.

de wereldhaven

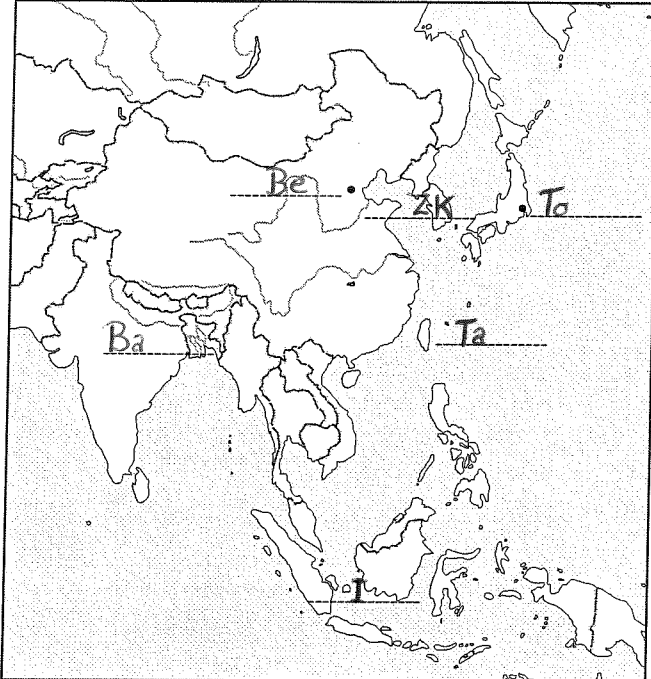
havenstad die verbindingen heeft met de hele wereld

Rotterdam is een wereldhaven. Er zijn allerlei transportmogelijkheden vanuit de Rotterdamse haven: treinen, schepen, pijpleidingen, vrachtwagens en vliegtuigen.

Herhaling topografie 4

Naam: _____

1 Zet de onderstreepte letters op de goede plaats op de kaart. Bejing, Tokyo, Taiwán, Zuid-Korea, Indonesië, Bangladesh

2 Lees de namen en de zinnen hieronder. Trek een lijntje tussen de naam en de zin die bij elkaar passen.

Delhi	In steden zoals Beijing en Shanghai werken veel mensen in fabrieken.
Tokyo	Veel hardhouten tuinmeubels worden in Indonesië gemaakt.
China	Veel kleding die je in onze winkels ziet, komt uit India.
Jakarta	In Zuid-Korea is de visindustrie belangrijk.
Seoul	Veel producten uit Japan worden gemaakt door mensen met een goede opleiding.

3 Een autofabriek in Japan haalt onderdelen uit verschillende landen. Welke onderdelen hebben de **verste** weg afgelegd? Kruis het goede hokje aan.

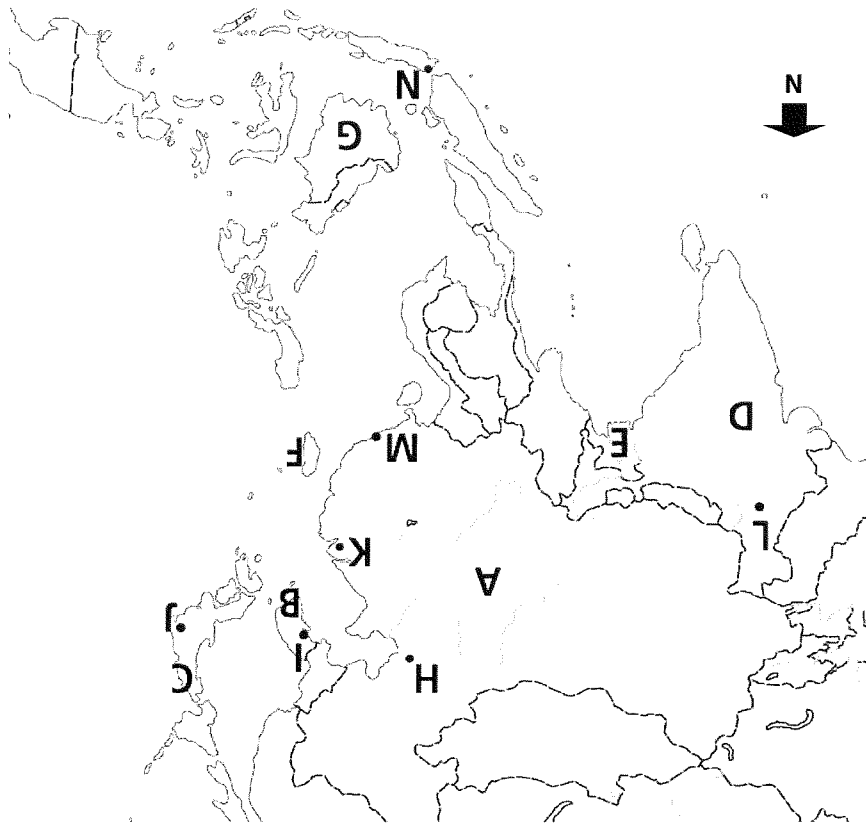
- bekleding uit India
- radio's uit Bangladesh
- koplampen uit Zuid-Korea
- banden uit Taiwan

4 Welke landen grenzen aan elkaar? Kruis het goede hokje aan.

- India en China
- Japan en Indonesië
- India en Indonesië
- Japan en China

5 Welke twee van de onderstaande steden liggen in China? Kruis de twee goede hokjes aan.

- Beijing
- Delhi
- Hongkong
- Jakarta
- Seoul
- Tokyo

- 1**) Noem de letter en zeg welk land of welke plaats het is.
A = China, B = Zuid-Korea, C = Japan, D = India, E = Bangladesh, F = Taiwan, G = Indonesië, H = Beijing (Peking), I = Seoul, J = Tokyo, K = Shanghai, L = Delhi, M = Hongkong, N = Jakarta
- 2**) In welk land ligt Delhi? *in India*
- 3**) Welk land grenst aan China? India of Indonesië? *India*
- 4**) Welke plaats ligt het noordelijkst? Hongkong of Delhi? *Delhi (letter L)*
- 5**) Welk eiland ligt het zuidelijkst? Japan of Taiwan? *Taiwan*
- 6**) Welke plaats op de kaart passeer je als je reist van Beijing naar Tokyo? *Seoul (letter I)*
- 7**) Welke stad ligt het dichtst bij Zuid-Korea? Shanghai of Jakarta?
Shanghai (letter K)
- 8**) Welk land ligt ten westen van Bangladesh? *India*